

prima instanță – Iu. Cimpoi
Curtea de Apel Chișinău

DECIZIE

13 iulie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,
judecători

Tamara Chișca-Doneva
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de către întreprinderea mixtă organizație de microfinanțare ”Moldcredit” societate cu răspundere limitată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 24 mai 2016, prin care s-a admis parțial contestația înaintată de întreprinderea mixtă organizație de microfinanțare ”Moldcredit” societate cu răspundere limitată cu privire la neincluderea în tabel a creanțelor înaintate, s-a obligat lichidatorul societății cu răspundere limitată ”Nectar-Expo” în proces de faliment, Roman Pelin, să introducă în tabelul definitiv al creanțelor societății cu răspundere limitată ”Nectar-Expo” creanța întreprinderii mixte organizația de microfinanțare ”Moldcredit” societate cu răspundere limitată, în sumă de 126 487,59 lei în rest contestația s-a respins ca neîntemeiată,

c o n s t a t ă :

La 14 aprilie 2015 Gheorghe Baciuc a depus în instanța de insolvență cerere introductivă prin care a solicitat intentarea procesului de insolvență față de societatea cu răspundere limitată ”Nectar-Expo”, din motivul incapacității de plată a acesteia, inițierea procedurii de observație, precum și numirea lui Roman Pelin, ca administrator al procesului de insolvență.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 iulie 2015, cererea introductivă cu privire la intentarea procesului de insolvență a fost admisă, fiind dispusă punerea sub observație a debitorului societatea cu răspundere limitată ”Nectar Expo” prin desemnarea administratorului provizoriu ”Pelin Roman”, aplicarea măsurilor de asigurare în scopul prevenirii modificării stării bunurilor debitorului în perioada de până la intentarea procesului de insolvență și obligarea administratorului provizoriu să întocmească și să prezinte instanței un raport cu privire la executarea măsurilor de asigurare.

Prin hotărârea din 09 iunie 2015 Curtea de Apel Chișinău a intentat procesul de insolvență față de societatea cu răspundere limitată ”Nectar Expo”, la

desemnat în calitate de administrator al procesului de insolvență al societății cu răspundere limitată "Nectar-Expo", Pelin Roman, a stabilit termenul limită de înregistrare a creanțelor în vederea întocmirii tabelului definitiv.

Prin încheierea din 22 aprilie 2016 Curtea de Apel Chișinău a trecut la procedura de faliment în vederea lichidării patrimoniului societății cu răspundere limitată "Nectar Expo" și distribuirii produsului rezultat, cu dizolvarea debitorului, s-a investit în funcția de lichidator al societății cu răspundere limitată "Nectar Expo", administratorul autorizat Roman Pelin.

La 07 august 2015 întreprinderea mixtă organizație de microfinanțare "Moldcredit" societate cu răspundere limitată a depus cerere de admitere a creanțelor prin care a solicitat admiterea creanței solidare a întreprinderii mixte organizație de microfinanțare "Moldcredit" societate cu răspundere limitată față de societatea cu răspundere limitată "Nectar-Expo" și Crăciun Tamara născută din contractul de împrumut nr. 167 din 12 iunie 2013 încheiat cu Sîrbu Dumitru în mărime de 117 759,80 lei formată din împrumutul nerestituit în mărime de 100 000 lei, dobîndă restantă în mărime de 11 711,13 lei, comision în mărime de 780 lei și penalități în mărime de 5268,67 lei, admiterea creanței solidare a întreprinderii mixte organizație de microfinanțare "Moldcredit" societate cu răspundere limitată față de societatea cu răspundere limitată "Nectar-Expo" și Crăciun Tamara născută din contractul de împrumut nr. 48 din 13 iunie 2013 încheiat cu societatea cu răspunderea limitată "Nectar-Expo" în mărime 126 487,59 lei, formată din împrumutul nerestituit în mărime de 100 000 lei, dobînda restantă în mărime de 18 794, 49 lei, comision în mărime de 1 690 lei și penalități în mărime de 6 002,10 lei, admiterea creanței garantate a întreprinderii mixte organizație de microfinanțare "Moldcredit" societate cu răspundere limitată față de societatea cu răspundere limitată "Nectar-Expo" născută din contractul de împrumut nr. 230 din 21 octombrie 2013 în mărime de 16163,18 dolari SUA formată din împrumutul nerestituit în mărime de 14 158,24 dolari SUA, dobînda restantă în mărime de 1 271,56 dolari SUA, comision în mărime de 107,72 dolari SUA și penalități în mărime de 625,66 dolari SUA încheiat cu Sîrbu Dumitru, obligația căruia este garantată prin contractul de ipotecă nr. 5155 din 22 noiembrie 2013 asupra terenului agricol cu suprafață de 1,7206 ha, nr. cadastral 3136207.071 situat în r-nul Criuleni, com. Hrușova, extravilan, admiterea creanței solidare a întreprinderii mixte organizație de microfinanțare "Moldcredit" societate cu răspundere limitată față de societatea cu răspundere limitată "Nectar-Expo" și Crăciun Tamara în mărime de 7 075,23 lei cu titlul de taxă de stat neachitată în cauza civilă de încasare a datoriei de la societatea cu răspundere limitată "Nectar-Expo" și Crăciun Tamara, admiterea creanței garantate a întreprinderii mixte organizație de microfinanțare "Moldcredit" societate cu răspundere limitată față de societatea cu răspundere limitată "Nectar-Expo" în mărime de 480,00 lei cu titlul de taxă de stat achitată pe cauza civilă cu privire la executarea dreptului de ipotecă examinată de Judecătoria Criuleni.

În motivarea cererii de admitere a creanțelor a indicat că în baza contractului de împrumut nr. 167 din 12 iunie 2013, întreprinderea mixtă organizația de microfinanțare "Moldcredit" societate cu răspundere limitată i-a acordat lui Sîrbu

Dumitru un împrumut în sumă de 100 000 lei urmînd să fie restituit integral pînă la 12 iunie 2015.

Întru asigurarea restituirii în termen a împrumutului acordat, Crăciun Tamara și societatea cu răspundere limitată "Nectar-Expo" (contracte de fidejusiune nr. 279 și nr. 280 din 12 iunie 2013) în calitate de fidejutori, s-au obligat să execute integral și în mod solidar obligația lui Sîrbu Dumitru de restituire a împrumutului acordat conform contractului sus-menționat, a dobînzii, a penalităților, altor plăți stabilite de contract, precum și cheltuielile de urmărire în justiție și în procesul de executare a hotărîrii.

În baza contractului de împrumut nr. 48 din 13 iunie 2013, întreprinderea mixtă, organizație de microfinanțare "Moldcredit" societate cu răspundere limitată i-a acordat societății cu răspundere limitată "Nectar-Expo" un împrumut în sumă de 100 000 lei, urmînd a fi restituit integral pînă la 13 iunie 2015.

Întru asigurarea restituirii în termen a împrumutului acordat, Crăciun Tamara (contract de fidejusiune nr. 283 din 13 iunie 2013) în calitate de fidejutor, s-a obligat să execute integral și în mod solidar obligația societății cu răspundere limitată "Nectar-Expo" de restituire a împrumutului acordat conform contractului sus menționat, a dobînzii, penalităților, altor plăți stabilite de contract, precum și cheltuielile de urmărire în justiție, și în procesul de executare a hotărîrii.

În baza contractului de împrumut nr. 230 din 21 octombrie 2013, întreprinderea mixtă, organizație de microfinanțare "Moldcredit" societate cu răspundere limitată i-a acordat lui Sîrbu Dumitru un împrumut în sumă de 185 000 lei, echivalentul a 14 158,24 dolari SUA, urmînd a fi restituit integral pînă la 21 octombrie 2015.

Întru asigurarea rambursării în termen a împrumutului acordat, societatea cu răspundere limitată "Nectar-Expo" a ipotecat în favoarea creditorului ipotecar în baza contractului de ipotecă autentificat notarial cu nr. 5155 din 22 noiembrie 2013, terenul agricol cu suprafață de 1,7206 ha, nr. cadastral 3136207.071 situat în r-nul Criuleni, com. Hrușova, extravilan.

La 21 decembrie 2013, Sîrbu Dumitru a decedat.

Deoarece nici Sîrbu Dumitru, nici societatea cu răspundere limitată "Nectar-Expo" nu au achitat datoriile acumulate în baza contractelor de împrumut, sus-menționate, la 18 iunie 2015, Judecătoria Criuleni a emis ordonanța judecătorească cu privire la transmiterea în posesia forțată a obiectului ipotecii pentru a fi comercializat de către întreprinderea mixtă organizația de microfinanțare "Moldcredit" societate cu răspundere limitată.

Totodată în legătură cu neexecutarea obligațiilor contractuale, întreprinderea mixtă organizația de microfinanțare "Moldcredit" societate cu răspundere limitată a înaintat o acțiune în judecată cu privire la încasarea în mod solidar a datoriei de la societatea cu răspundere limitată "Nectar-Expo" și Crăciun Tamara ședința de judecată fiind numită pentru data de 13 august 2015.

Astfel, la data intentării procesului de insolvență, Sîrbu Dumitru a acumulat o datorie în baza contractului de împrumut nr. 167 din 12 iunie 2013 în mărime de 117 759,80 lei formată din împrumutul nerestituit în mărime de 100 000 lei, dobîndă restantă în mărime de 11 711,13 lei, comison în mărime de 780 lei și

penalități în mărime de 5 268,67 lei, iar în baza contractului de împrumut nr. 230 din 21 octombrie 2013 o datorie în mărime de 16 163,18 dolari SUA, formată din împrumutul nerestituit în mărime de 14 158,24 dolari SUA, dobândă restantă în mărime de 1 271,56 dolari SUA, comision în mărime de 107,72 dolari SUA și penalități în mărime de 625,66 dolari SUA.

La rîndul său, în baza contractului nr. 48 din 13 iunie 2013 societatea cu răspundere limitată "Nectar-Expo" a acumulat față de întreprinderea mixtă organizație de microfinanțare "Moldcredit" societatea cu răspundere limitată o datorie în mărime de 126 487,59 lei formată din împrumutul nerestituit în mărime de 100 000 lei, dobînda restantă în mărime de 18 794,49 lei, comision în mărime de 1 690 lei și penalități în mărime de 6 003,10 lei.

La 23 septembrie 2015 avocatul Anatolie Donciu în interesele întreprinderii mixte organizație de microfinanțare "Moldcredit" societate cu răspundere limitată a depus contestație în temeiul art. 144 din Legea insolvenței prin care a solicitat validarea creanțelor întreprinderii mixte organizație de microfinanțare "Moldcredit" societate cu răspundere limitată față de societate cu răspundere limitată "Nectar-Expo" în mărimea în care a fost solicitată în cererea de admitere a creanțelor, depusă la data de 07 august 2015 (f.d. 76, 77, Vol. I).

Astfel, au menționat că, potrivit tabelului definitiv al creanțelor societatea cu răspundere limitată "Nectar-Expo" reprezentat de administratorul insolvenței în ședința din 15 septembrie 2015, administratorul insolvenței nu a acceptat creanțele înaintate spre validare.

În cadrul examinării contestației avocatul Anatolie Donciu în interesele întreprinderii mixte organizație de microfinanțare "Moldcredit" societate cu răspundere limitată a depus o cerere cu titlul de completare a contestației din 23 septembrie 2016, prin care a comunicat că în contestația depusă pe 23 septembrie 2015 nu a expus motivele, deoarece pînă la momentul depunerii cererii nu a cunoscut motivele neacceptării creanței în tabel.

În urma contestației în aceeași zi a primit prin e-mail de la administratorul societății, referința la cererea de validare a creanțelor depusă de întreprinderea mixtă organizație de microfinanțare "Moldcredit" societate cu răspundere limitată față de debitor în data de 07 august 2015.

Astfel, în legătură cu contestația depusă și motivarea expusă de către administrator a relevat că, la 23 iulie 2014, prin intermediul notarului public Vidrașcu Mihail, întreprinderea mixtă organizație de microfinanțare "Moldcredit" societate cu răspundere limitată a înaintat pretenții față de succesorii lui Sîrbu Dumitru.

Defunctul a decedat la 21 decembrie 2013, într-o zi de sîmbătă, de iure, însă decesul a fost constatat și înregistrat la Oficiul de stare civilă la data de 23 decembrie 2013. Deși în privința întreprinderii mixte organizație de microfinanțare "Moldcredit" societate cu răspundere limitată nu se aplică termenul prevăzut la 1554 alin. (1) al Codului civil, acesta a fost totuși respectat.

Potrivit art. 1543 din Codul civil, moștenitorii sînt obligați să înștiințeze creditorii celui ce a lăsat succesiunea despre deschiderea succesiunii dacă au cunoștință despre datoriile defunctului.

Această obligație nu a fost executată de către moștenitori. Întreprinderea mixtă organizație de microfinanțare "Moldcredit" societate cu răspundere limitată a aflat cu mult mai târziu despre acest lucru și anume, atunci când debitorul avea întârzieri la plățile de deservire a împrumuturilor și a încercat să i-a legătura cu debitorul/debitorii.

Prin urmare, în privința întreprinderii mixte organizație de microfinanțare "Moldcredit" societate cu răspundere limitată sunt relevante dispozițiile art. 1544 alin. (2) din Codul civil, potrivit căruia, dacă nu știau despre deschiderea succesiunii, creditorii celui ce a lăsat moștenirea urmează să înainteze pretenții moștenitorilor în termen de un an din momentul începerii curgerii termenului de înaintare a pretențiilor. Iar termenul de înaintare a pretențiilor, la tranșele împrumutului și a dobânzii restante a început să curgă din luna iunie 2014, deoarece, chiar și după deces se efectua plăți în contul deservirii împrumuturilor. Și acest termen a fost respectat de întreprinderea mixtă organizație de microfinanțare "Moldcredit" societate cu răspundere limitată.

Respectiv, argumentele administratorului în ce privește neadmiterea creanțelor prin prisma nerespectării termenelor de adresare sunt neargumentate (f.d. 98-101).

Prin încheierea din 15 septembrie 2015 Curtea de Apel Chișinău a desemnat-o pe Tamara Crăciun în calitate de reprezentant al societății comerciale "Nectar Expo" societate cu răspundere limitată în proces de insolvență pentru reprezentarea intereselor debitorului și ale asociaților societății comerciale "Nectar Expo" societate cu răspundere limitată și pentru a participa la procedura de insolvență (f.d. 132-135).

La 29 martie 2016 întreprinderea mixtă organizație de microfinanțare "Moldcredit" societate cu răspundere limitată a depus cerere de concretizare a contestației și micșorare a valorii creanței în sumă totală de 458 597,42 lei după cum urmează:

Admiterea în calitate de creanță chirografară de rangul V a creanței întreprinderii mixte organizație de microfinanțare "Moldcredit" societate cu răspundere limitată față de societatea cu răspundere limitată "Nectar-Expo", născută din contractul de împrumut nr. 167 din 12 iunie 2013 încheiat cu Sîrbu Dumitru, în mărime de 100 000 lei, sumă care reprezintă soldul datoriei directe.

Admiterea în calitate de creanță garantată a creanței întreprinderii mixte organizație de microfinanțare "Moldcredit" societate cu răspundere limitată față de societatea cu răspundere limitată "Nectar-Expo", născută din contractul de împrumut nr. 230 din 21 octombrie 2013 încheiat cu Sîrbu Dumitru, în mărime de 14 158,24 dolari SUA, echivalent în lei la cursul leu-dolar SUA de la data intentării procesului de insolvență a sumei de 258 597,42 lei. Obligația este garantată prin contractul de ipotecă nr. 5155 din 22 noiembrie 2013 asupra terenului cu suprafață de 1,7206 ha, număr cadastral 3136207.071 situat în r-nul Criuleni, com. Hrușova, extravilan (f.d. 141, Vol. I).

La 23 februarie 2016 întreprinderea mixtă organizație de microfinanțare "Moldcredit" societate cu răspundere limitată a depus cerere de repunere în termen a contestației prin care a solicitat repunerea întreprinderii mixte organizație de

microfinanțare ”Moldcredit” societate cu răspundere limitată în termenul de depunere a contestației cu privire la creanțele neacceptate în tabelul definitiv de administratorul insolvenței societății cu răspundere limitată ”Nectar Expo” (f.d. 142-144, Vol. I).

Prin încheierea din 23 februarie 2016 Curtea de Apel Chișinău a repus în termen contestația întreprinderii mixte organizația de microfinanțare ”Moldcredit” societate cu răspundere limitată depusă la 23 septembrie 2015 împotriva tabelului definitiv al creanțelor societății cu răspundere limitată ”Nectar-Expo” din 15 septembrie 2015 (f.d.145-152, Vol. I).

Prin încheierea din 24 mai 2016 Curtea de Apel Chișinău s-a admis parțial contestația înaintată de întreprinderea mixtă, organizație de microfinanțare ”Moldcredit” societate cu răspundere limitată cu privire la neincluderea în tabel a creanțelor înaintate, s-a obligat lichidatorul societății cu răspundere limitată ”Nectar-Expo”, Roman Pelin, să introducă în tabelul definitiv al creanțelor societății cu răspundere limitată ”Nectar-Expo” creanța întreprinderii mixte organizația de microfinanțare ”Moldcredit” societate cu răspundere limitată în sumă de 126 487,59 lei, în rest contestația s-a respins ca neîntemeiată (contractul de împrumut nr. 48 din 13 iunie 2013), (f.d.113-116, Vol. II).

Nefiind de acord cu încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 mai 2016, la 02 iunie 2016, întreprinderea mixtă organizația de microfinanțare ”Moldcredit” societate cu răspundere limitată, a depus cerere de recurs prin care a solicitat casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 24 mai 2016, în partea repingerii contestației întreprinderii mixte organizației de microfinanțare ”Moldcredit” societate cu răspundere limitată privind introducerea în tabelul definitiv al societății cu răspundere limitată ”Nectar-Expo” a creanțelor apărute în temeiul contractelor de împrumut nr. 167 din 12 iunie 2013 și nr. 230 din 21 octombrie 2013, emiterea în această parte a unei decizii sub formă de încheiere, prin care a obligat administratorul societății cu răspundere limitată ”Nectar-Expo”, Roman Pelin să introducă în tabelul definitiv al creanțelor al societății cu răspundere limitată ”Nectar Expo” în calitate de creanță chirografară de rangul V, creanța întreprinderii mixte organizație de microfinanțare ”Moldcredit” societate cu răspundere limitată în sumă de 100 000 lei născută din contractul de împrumut nr. 167 din 12 iunie 2013 încheiat cu Sîrbu Dumitru și în calitate de creanță garantată întreprinderii mixte organizație de microfinanțare ”Moldcredit” societate cu răspundere limitată în sumă de 258 597,42 lei, născută din contractul de împrumut nr. 230 din 21 octombrie 2013 încheiat cu Sîrbu Dumitru și garantată prin contractul de ipotecă nr. 5155 din 22 noiembrie 2013 asupra terenului agricol cu suprafața de 1,7207 ha, număr cadastral 313 6207.071 situat în r-nul Criuleni, com. Hrușova, extravilan.

În motivarea cererii de recurs a indicat că, instanța de insolvență și-a întemeiat opinia pe art. 1154 alin. (2) Codul civil care prevede că, în cazul insolvenței unuia dintre fidejutori, partea acestuia se repartizează proporțional între ceilalți fidejutori, respectiv a concluzionat că, de la debitorul societatea cu răspundere limitată ”Nectar-Expo” se ridică toate pretențiile ce izvorăsc din contractele de fidejusiune.

Consideră că, soluția respectivă este una greșită și urmează a fi apreciată critic de către instanța de recurs. În această ordine, Sîrbu Dumitru a decedat la 21 decembrie 2013, însă de jure decesul a fost trecut în actele de stare civilă în data de 23 decembrie 2013.

În temeiul art. 1544 Codul civil creditorul întreprinderea mixtă organizație de microfinanțare "Moldcredit" societate cu răspundere limitată a înaintat pretenții moștenitorilor în termenul stabilit prin depunerea la 26 iunie 2014, prin intermediul notarului Vidrașcu Mihail a pretențiilor respective.

Totodată, cu toate că, conform contractelor de împrumut nr. 167 din 12 iunie 2013 este asigurat prin contractul de fidejusiune nr. 279 din 12 iunie 2013 și nr. 230 din 21 decembrie 2013 calitatea de împrumutat o are defunctul Sîrbu Dumitru, însă societatea cu răspundere limitată "Nectar-Expo" apare în cazul ambelor contracte enunțate de împrumut în calitate de fidejutor.

Astfel, contractul de împrumut nr. 167 din 12 iunie 2013 este asigurat prin contractul de fidejusiune nr. 279 din 12 iunie 2013 încheiat cu Crăciun Tamara contractul de fidejusiune nr. 280 din 12 iunie 2013 încheiat cu societatea cu răspundere limitată "Nectar-Expo".

La rîndul său, contractul de împrumut nr. 230 din 21 octombrie 2013 a fost asigurat prin contractul de fidejusiune nr. 362 din 21 octombrie 2013 încheiat cu Crăciun Tamara și contractul de fidejusiune nr. 363 din 21 octombrie 2013 încheiat cu societate cu răspundere limitată "Nectar-Expo".

În aceste condiții într-adevăr se constată pluralitate de fidejutori. Însă, instanța de insolabilitate aplicînd art. 1154 alin. (2) din Codul civil, a rupt această normă din contextul întregului articol, or din conținutul acesteia nu rezultă că fidejutorul insolubil nu va răspunde pentru fidejusiunea angajată de el. Mai mult, în contextul alin. (1) din acest articol, se are în vedere că, dacă de la fidejutorul insolubil nu s-a putut încasa prestația corespunzătoare, atunci partea acestuia rămasă neexecutată se va distribui proporțional între fidejutorii viabili.

De altfel, în situația în care s-ar admite ipotetic ca fiind una corectă concluzia instanței de insolabilitate precum că de la debitorul insolubil societate cu răspundere limitată "Nectar-Expo" se ridică toate pretențiile ce izvorăsc din contractele de fidejusiune, atunci cum poate fi explicat conținutul art. 46 alin. (1) din Legea insolabilității – creditorul căruia, pentru aceeași prestație, îi sunt datori debitori solidari poate cere oricărui dintre ei achitarea întregii sume pe care acesta o datorează la momentul intentării procesului de insolabilitate.

Conform art. 46 alin. (1) din Legea insolabilității rezultă inversul concluziei instanței de insolabilitate și anume că, creditorul căruia, pentru aceeași prestație, îi sînt datori debitori solidari poate cere oricărui dintre ei achitarea întregii sume pe care acesta o datorează la momentul intentării procesului de insolabilitate.

Tot în acest context, au menționat că legislația civilă nu prevede vre-o normă din care să rezulte că fidejusiunea angajată de o persoană juridică încetează în cazul insolabilității fidejutorului.

În general, Codul civil prevede încetarea contractului de fidejusiune doar în cazul decesului fidejutorului persoană fizică.

Mai mult, instanța de insolvabilitate a omis să se expună asupra faptului de că contractul de împrumut nr. 230 din 21 octombrie 2013 încheiat cu Sîrbu Dumitru, în mărime de 14 158,25 dolari SUA este garantat nu doar prin fidejusiunea societății cu răspundere limitată ”Nectar-Expo”, dar și prin contractul de ipotecă nr. 5155 din 22 noiembrie 2013, ipotecă constituită asupra terenului agricol cu suprafața de 1,7206 ha, număr cadastral 3136207.071 situat în r-nul Criuleni, com. Hrușova, extravilan, respectiv creanța dată urmează a fi admisă și ca una garantată. În cadrul contractului de ipotecă vizat calitatea de debitor ipotecar o deține anume societatea cu răspundere limitată ”Nectar-Expo”.

Instanța de insolvabilitate a ignorat acest aspect, considerînd că are relevanță asupra speței litigiului doar prevederea expusă la pct. 6 alin. (11) din contract care interzice debitorului să dea bani sau valori cu împrumut altor persoane.

Consideră că, concluzia respectivă a Curții de Apel Chișinău urmează de apreciată critic, or, este sau nu înserat în contract pct. 6 alin. (11), însă banii primiți cu împrumut au fost efectiv utilizați anume în calitate de investiție în activitatea agricolă a societății cu răspundere limitată ”Nectar-Expo”, după cum este stabilit și la pct. 1 alin. (3) din contract.

Articolul 1 alin. (4) din Legea insolvabilității stabilește expres că, procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

În acest context, conform art. 26 alin. (4) Codul de procedură civilă instanța de judecată trebuie să creeze posibilități egale, suficiente și adecvate de folosire a tuturor mijloacelor procedurale pentru susținerea poziției sale asupra circumstanțelor de fapt și de drept, astfel, încît nici una dintre părți să nu fie defavorizată în raport cu cealaltă, iar conform art. 22 alin. (1) din același cod justiția în pricinile civile se înfăptuiește pe principiul egalității tuturor persoanelor.

Respectiv, instanța de apel a admis defavorizarea creditorului întreprinderea mixtă organizația de microfinanțare ”Moldcredit” societate cu răspundere limitată în raport cu alți creditori. În acest context, este necesar de a invoca faptul că și alți creditori ai societății cu răspundere limitată ”Nectar-Expo” printre care și banca comercială ”Energbank” societate pe acțiuni sau Baci Gheorghe, deținînd creanțe nemijlocit față de defunctul Sîrbu Dumitru, au fost admiși în proces în calitate de creditori ai societății cu răspundere limitată ”Nectar-Expo”, creanțele acestora au fost validate integral în mărimea solicitată, fără ca din partea instanței de insolvabilitate să apară careva obiecții sau neclarități în această privință.

În final au menționat că, în cadrul examinării contestației depuse de întreprinderea mixtă organizație de microfinanțare ”Moldcredit” societate cu răspundere limitată, nici unul dintre creditori, precum și administratorul insolvabilității și însăși debitorul nu au expus careva obiecții privind contestația depusă. Din contra toți s-au exprimat în sensul admiterii acesteia în sensul declarat ca fiind una legală și întemeiată.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat, și urmează de admis, cu casarea în parte a încheierii instanței de judecată cu restituirea pricinii

la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău în instanța de insolabilitate, în același complet de judecată.

Potrivit art. 8 alin. (1) din Legea insolabilității, nr. 149 din 29 iunie 2012, în vigoare din 14 martie 2013 hotărârile și încheierile instanței de insolabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs constată că încheierea a fost pronunțată de către Curtea de Apel Chișinău la 24 mai 2016, iar cererea de recurs a fost depusă la 02 iunie 2016, respectiv a fost depusă în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2015 s-a intentat procesul de insolabilitate față de societatea cu răspundere limitată "Nectar-Expo", s-a desemnat în calitate de administrator al procesului de insolabilitate Roman Pelin, a propus creditorilor să depună creanțele pînă la prima adunare de raportare la 01 septembrie 2015 (f.d. 8.11, Vol. I).

Prin încheierea din 22 aprilie 2016 Curtea de Apel Chișinău a trecut la procedura de faliment în vederea lichidării patrimoniului societății cu răspundere limitată "Nectar-Expo" și distribuirii produsului rezultat, cu dizolvarea debitorului, s-a investit în funcția de lichidator al societății cu răspundere limitată "Nectar-Expo" administratorul autorizat Roman Pelin (f.d.1-3).

La 07 august 2015 întreprinderea mixtă organizația de microfinanțare "Moldcredit" societate cu răspundere limitată a depus cerere de admitere a creanțelor (f.d. 15-17, Vol. I), iar la 23 septembrie 2015 a depus contestație în temeiul art. 144 al Legii insolabilității (f.d.76-77).

În acest sens, instanța de recurs remarcă, că, în conformitate cu prevederile art.142 alin. (1), (2), (3), (4) și (6) ale Legii insolabilității, nr. 149 din 29 iunie 2012, creanțele se supun procedurii de verificare, prevăzută de prezenta lege, de către administratorul provizoriu sau administratorul insolabilității, sau de lichidator, cu excepția creanțelor constatate prin titluri executorii necontestate în termenele prevăzute de legi speciale. Nu se supun procedurii de verificare creanțele bugetare rezultînd dintr-un document executoriu necontestat în termenele prevăzute de legi speciale.

Termenul de verificare a creanțelor și de consemnare în tabelul creanțelor nu va depăși 15 zile lucrătoare. În funcție de circumstanțele cauzei și din motive temeinice, instanța de insolabilitate poate decide o majorare a termenului prevăzut de pînă la 15 zile. Administratorul insolabilității/lichidatorul va proceda de îndată la verificarea fiecărei cereri de admitere înregistrate la instanța de insolabilitate și a documentelor depuse și va efectua o cercetare amănunțită pentru a stabili legitimitatea, valoarea exactă și prioritatea fiecărei creanțe.

Creanțele garantate care nu sînt scadente la data înregistrării cererii de admitere se înscriu în tabelul de creanțe cu întreaga lor valoare.

Dacă în patrimoniul debitorului nu mai există bunuri asupra cărora s-au constituit garanții, creanța se înscrie în tabelul definitiv drept creanță chirografară și nu drept creanță garantată.

Dispozițiile art. 143 alin. (5) și (6) al Legii insolvenței, stipulează că, la expirarea termenului de verificare, administratorul depune imediat tabelul definitiv în instanța de judecată care examinează cazul de insolvență a debitorului. Creditorii și debitorul au acces la tabelul creanțelor și pot face contestații față de creanțele admise de administrator în tabel, precum și asupra celor înlăturate.

O creanță acceptată și inclusă de administratorul insolvenței/ lichidator în tabelul definitiv al creanțelor se consideră validată dacă, cu cel puțin 3 zile lucrătoare înainte de ședința de validare, nu a fost contestată de debitor sau de un creditor ori dacă contestația ridicată a fost înlăturată.

Contestația debitorului nu se opune validării creanței. Iar, potrivit art. 144 alin. (1) și (2) ale Legii enunțate, debitorul și creditorii pot să formuleze contestații cu privire la creanțele și la drepturile de preferință neadmise sau trecute integral sau parțial de administratorul insolvenței în tabelul definitiv. Contestațiile se depun în scris la instanța de judecată care examinează cazul de insolvență cu cel puțin 3 zile înainte de data ședinței fixate pentru examinarea valabilității creanțelor incluse în tabelul definitiv.

Menționează Colegiul că, întru respectarea procedurii de soluționare a litigiului legate de creanțele contestate, întreprinderea mixtă organizația de microfinanțare "Moldcredit" societate cu răspundere limitată a depus cerere de validare a creanței, conform art. 140 alin. (2) al Legii insolvenței.

Examinând materialele cauzei, instanța de recurs a constatat că, întreprinderea mixtă organizația de microfinanțare "Moldcredit" societate cu răspundere limitată (în calitate de creditor) a încheiat cu Sîrbu Dumitru (în calitate de debitor) la 12 iunie 2013 contractul de împrumut nr. 167 potrivit căruia creditorul împrumută debitorului suma de 100 000 lei, iar debitorul s-a obligat să-l restituie până la 12 iunie 2015 (f.d. 22-24, Vol. II).

Prin contractul de fidejusiune nr. 279 din 12 iunie 2013 încheiat între întreprinderea mixtă organizația de microfinanțare "Moldcredit" societate cu răspundere limitată și Crăciun Tamara s-a asigurat executarea obligațiilor asumate de către Sîrbu Dumitru prin contractul de împrumut nr. 167 din 12 iunie 2013 (f.d. 27-28, Vol. II).

Potrivit contractului de fidejusiune nr. 280 din 12 iunie 2013 încheiat între întreprinderea mixtă organizația de microfinanțare "Moldcredit" societate cu răspundere limitată și societatea cu răspundere limitată "Nectar-Expo" obiectul contractului este obligația asumată de Sîrbu Dumitru față de întreprinderea mixtă organizația de microfinanțare "Nectar-Expo" societate cu răspundere limitată expusă în contractul de împrumut nr. 167 din 12 iunie 2013 (f.d.29-31, Vol. II).

De asemenea, la 13 iunie 2013 întreprinderea mixtă organizația de microfinanțare "Moldcredit" societate cu răspundere limitată a încheiat cu societatea cu răspundere limitată "Nectar-Expo" contractul de împrumut nr. 48 (f.d. 32,33, Vol. II).

Potrivit pct. 1 din contractul menționat supra, întreprinderea mixtă organizația de microfinanțare ”Moldcredit” societate cu răspunde limitată în calitate de creditor a acordat un împrumut în valoare de 100 000 lei societății cu răspundere limitată ”Nectar-Expo” , în calitate de debitor, ultima asumându-și obligația de al restitui pînă la 13 iunie 2015.

Întru asigurarea contractului de împrumut nr. 48 din 23 iunie 2013, tot la 13 iunie 2013 întreprinderea mixtă organizația de microfinanțare ”Moldcredit” societate cu răspunde limitată a încheiat cu Crăciun Tamara contractul de fidejusiune nr. 283, potrivit căruia ultima asigură executarea obligației asumate de către societatea cu răspundere limitată ”Nectar-Expo” prin contractul de împrumut nr. 48 din 13 iunie 2013 (f.d.36, Vol. II), creanță validată de către Curtea de Apel Chișinău.

Totodată, la 21 octombrie 2013 întreprinderea mixtă organizația de microfinanțare ”Moldcredit” societate cu răspunde limitată (în calitate de creditor) a încheiat cu Sîrbu Dumitru (în calitate de debitor) contractul de împrumut investițional nr. 230 potrivit căruia debitorul primește un împrumut în limita sumei de 185 000 lei, care reprezintă echivalentul a 14 158,24 dolari SUA, iar debitorul s-a obligat să-l restituie pînă la 21 octombrie 2015, conform graficului de achitare (f.d.27,38, Vol. II).

Întru asigurarea executării contractului de împrumut investițional nr. 230 din 21 octombrie 2013, la 22 noiembrie 2013 întreprinderea mixtă organizația de microfinanțare ”Moldcredit” societate cu răspunde limitată (creditor ipotecar) a încheiat cu societatea cu răspundere limitată ”Nectar-Expo” (debitor ipotecar) contractul de ipotecă potrivit căruia societatea cu răspundere limitată ”Nectar-Expo” garantează executarea obligațiilor asumate de către Sîrbu Dumitru prin contractul de credit investițional nr. 230 din 21 octombrie 2013, prin constituirea ipotecii asupra bunului imobil – teren, cu suprafață de 1.7206 ha, număr cadastral 3136207.071, situat în r-nul Criuleni, com. Hrușova, extravilan (f.d. 40-43, Vol. II).

Prin contractul de fidejusiune nr. 362 din 21 octombrie 2013 încheiat între întreprinderea mixtă organizația de microfinanțare ”Moldcredit” societate cu răspundere limitată (societate) și Crăciun Tamara (fidejutor), fidejutorul și-a asumat obligația de a asigura executarea contractului de împrumut nr. 230 din 21 octombrie 2013 (f.d. 23,24, Vol. I).

Prin contractul de fidejusiune nr. 363 din 21 octombrie 2013 încheiat între întreprinderea mixtă organizația de microfinanțare ”Moldcredit” societate cu răspundere limitată (societate) și societatea cu răspundere limitată ”Nectar-Expo” (fidejutor), fidejutorul și-a asumat obligația de a asigura executarea contractului de împrumut nr. 230 din 21 octombrie 2013 (f.d. 25,26, Vol. I).

Respectiv, instanța de recurs atestă, că între părți au fost încheiate mai multe contracte, dintre care întreprinderea mixtă organizația de microfinanțare ”Moldcredit” societate cu răspundere limitată cu societatea cu răspundere limitată ”Nectar-Expo” au încheiat contractul de împrumut nr. 48 din 13 iunie 2013, obligație asumată direct de societatea cu răspundere limitată ”Nectar-Expo” și validată de Curtea de Apel Chișinău.

Potrivit tabelului definitiv al creanțelor din 15 septembrie 2015 întreprinderea mixtă organizație de microfinanțare "Moldcredit" societate cu răspundere limitată este inclusă în pct. 1.3, secțiunea creditorilor garantați cu o creanță neacceptată spre validare de 14 158,24 dolari SUA (f.d. 129, Vol. I).

La pct. 5.4. din tabelul definitiv al creanțelor, secțiunea rangului V (alte creanțe chirografare care nu sunt de rang inferior) creanțele întreprinderii mixte organizația de microfinanțare "Moldcredit" societate cu răspundere limitată, în valoare de 100 000 lei, 100 000 lei și 7 555, 23 lei nu sunt neacceptate spre validare (f.d. 130).

În punctul 6.3.2. al tabelului definitiv al creanțelor, secțiunea rangului VI (creanțe chirografare de rang inferior următoarele clase) (f.d. 131), creanțele întreprinderii mixte organizația de microfinanțare "Moldcredit" societate cu răspundere limitată în sumă de 17 759,80 lei, 26 487, 59, 2 004,94 dolari SUA nu au fost acceptate spre validare.

Totodată, recurentul a solicitat validarea unor creanțe în care obligația a fost asumată de către defunctul Sîrbu Dumitru ca persoană fizică și garantată prin fidejusiune sau ipotecă de către societatea cu răspundere limitată "Nectar-Expo", în proces de faliment.

În acest sens, instanța de recurs relevă că, potrivit art. 55 alin. (1) din Codul civil, persoană juridică este organizația care are un patrimoniu distinct și răspunde pentru obligațiile sale cu acest patrimoniu.

În conformitate cu art. 2 din Legea insolvenței, nr. 149 din 29 iunie 2012, *creditorul este* persoana fizică sau persoană juridică deținător al unui drept de creanță asupra patrimoniului debitorului, care poate face dovada creanței sale față de acest patrimoniu în condițiile prezentei legi.

Astfel, se invocă contractul de împrumut nr. 167 încheiat între Sîrbu Dumitru și întreprinderea mixtă organizația de microfinanțare "Moldcredit" societate cu răspundere limitată la 12 iunie 2013.

Drept temei de înregistrare a contractului de împrumut respectiv, recurentul invocă existența contractului de fidejusiune nr. 280 încheiat între societatea cu răspundere limitată "Nectar-Expo" în proces de faliment, și întreprinderea mixtă organizație de microfinanțare "Moldcredit" societate cu răspundere limitată.

Potrivit pct. 1 al acestui contract obiectul contractului de fidejusiune sunt obligațiile lui Sîrbu Dumitru asumate prin contractul de împrumut investițional nr. 167 din 12 iunie 2013.

De asemenea, prin contractul de fidejusiune nr. 279 Crăciun Tamara și-a asumat obligația de executare a obligațiilor asumate de către Sîrbu Dumitru prin contractul de împrumut nr. 167 din 12 iunie 2013.

Prin urmare, în speță se atestă o pluralitate de fidejusori solidari.

Potrivit art. 1146 alin. (1) din Codul civil, prin contract de fidejusiune, o parte (fidejutor) se obligă față de cealaltă parte (creditor) să execute integral sau parțial, gratuit sau oneros obligația debitorului.

Luând în considerație acest aspect, instanța de apel a aplicat speței prevederile art. 1154 alin. (2) Codul civil, care prevede că, în cazul insolvenței

unuia din fidejutori, partea acestuia se repartizează proporțional între ceilalți fidejutori.

Sub acest aspect, instanța de recurs conchide că, alin. (1) al articolului în cauză prevede că, în cazul în care mai mulți fidejutori au prestat fidejusiune pentru același debitor și pentru aceeași obligație, fidejutorul care a executat obligația are drept de regres contra celorlalți fidejutori pentru partea fiecăruia din ei.

Prin prisma, prevederilor, art. 4 alin. (3) lit. a) și b) din Legea nr. 780 din 27 decembrie 2001 privind actelor legislative, la elaborarea, adoptarea și aplicarea actului legislativ se respectă principiile coerenței, consecvenței.

În acest context, art. 32 alin. (1) din legea respectivă, prevede că, elementul structural de bază al actului legislativ este articolul. El are caracter unitar și conține una sau mai multe dispoziții cu raport direct între ele și subordonate uneia și aceleiași idei.

Respectiv, Curtea de Apel Chișinău nu a constatat dacă alineatul (2) al articolului 1154 Codul civil, este continuitatea logică a alineatului (1) și apără drepturile fidejutorului solidar care a executat datoria, sau se aplică separat.

Mai mult ca atât, art. 1159 alin. (1) din Codul civil, statuează că, în cazul în care mai multe persoane au prestat o fidejusiune aceluiși creditor pentru aceeași obligație, fiecare din ele este obligată pentru întreaga datorie dacă părțile nu au convenit asupra beneficiului de diviziune.

Tot în acest context, art. 46 alin. (1) din Legea insolvenței, prevede că, creditorul căruia, pentru aceeași prestație, îi sînt datori debitori solidari poate cere oricărui dintre ei achitarea întregii sume pe care acesta o datorează la momentul intentării procesului de insolvență, Legea insolvenței fiind o lege specială.

În concluzia, instanța de recurs relevă, că instanța de apel urma să se expună asupra aplicabilității normelor indicate supra în coroborare în vederea stabilirii circumstanțelor impuse de lege și aplicarea normei materiale la speța în cauză, or instanța de recurs este în imposibilitate de a stabili circumstanțele care nu au fost elucidate și stabilite de instanța de insolvență.

Cu referire la contractul de împrumut nr. 230 din 21 octombrie 2013 încheiat între Sîrbu Dumitru și întreprinderea mixtă organizație de microfinanțare "Moldcredit" societate cu răspundere limitată, instanța de recurs relevă următoarele.

Executarea contractului respectiv este asigurată prin contractul de fidejusiune nr. 362 încheiat între întreprinderea mixtă organizație de microfinanțare "Moldcredit" societate cu răspundere limitată și Crăciun Tamara, de contractul de fidejusiune nr. 363 încheiat între întreprinderea mixtă organizație de microfinanțare "Moldcredit" societate cu răspundere limitată și societatea cu răspundere limitată "Nectar-Expo", precum și prin contractul de ipotecă nr. 5155 încheiat între întreprinderea mixtă organizație de microfinanțare "Moldcredit" societate cu răspundere limitată și societatea cu răspundere limitată "Nectar-Expo".

Pe lângă stipulate supra, instanța de recurs invocă, că potrivit art. 2 din Legea insolvenței, creditorii garanți sunt clasă de creditori ale căror creanțe față de debitor au apărut înainte de intentarea procesului de insolvență și sînt asigurate prin garanții reale în conformitate cu legea.

Articolul 50 alin. (1) din prezenta lege prevede că, creditorii cu drept de gaj convențional sau legal asupra unui bun din masa debitoare sînt îndreptățiți la satisfacerea prioritara a capitalului împrumutat, a dobînzii și a cheltuielilor aferente din contul bunului gajat.

În speță, întreprinderea mixtă organizația de microfinanțare "Moldcredit" în virtutea contractului de ipotecă nr. 5155 este creditor ipotecar față de societatea cu răspundere limitată "Nectar-Expo", or administratorul insolabilității, nu a solicitat anularea contractului de ipotecă, drept prevăzut în art. 104 lit. f) din Legea insolabilității.

Cu toate acestea, Curtea de Apel Chișinău nu a examinat acest aspect și nu s-a expus pe marginea contractului de ipotecă nr. 5155 ca temei de validare a creanței, deși de către recurent a fost invocat în cererea de validare a creanței.

Curtea reamintește că dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6.1. din Convenție, include printre altele dreptul părților de a prezenta observațiile pe care le consideră pertinente pentru cauza lor.

Întrucît Convenția nu are drept scop garantarea unor drepturi teoretice sau iluzorii, ci drepturi concrete și efective (Hotărîrea Artico împotriva Italiei, 1980, para. 33), acest drept nu poate fi considerat efectiv decît dacã aceste observații sunt în mod real "ascultate" adică în mod corect examinate de către instanța sesizată.

Astfel, spus, art. 6 implică mai ales în sarcina "instanței" obligația de a proceda la un examen efectiv al mijloacelor, argumentelor și al elementelor de probă ale părților, cel puțin pentru a le aprecia relevanța (Hotărîrea Perez împotriva Franței, 2004, para. 80, Hotărîrea Van der Hurk împotriva Olandei, 1994, para. 59).

Din considerentele menționate și avînd în vedere cele constatate și deoarece eroarea judiciară în cauză nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a casa în parte încheierea și de a restitui pricina la rejudecare în instanța de insolabilitate Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată.

La rejudecarea pricinii instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și, rejudecând pricina, să emită o hotărîre întemeiată și legală.

În conformitate cu art.427 alin. (1) lit. a) și art. 428 alin. (1) CPC, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de întreprinderea mixtă organizația de microfinanțare "Moldcredit" societate cu răspundere limitată.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 mai 2016 pronunțată în cauza civilă, la contestația depusă de întreprinderea mixtă organizație de microfinanțare "Moldcredit" societate cu răspundere limitată cu privire la neincluderea în tabel a creanțelor înaintate, în partea ce ține de respingerea

contestația întreprinderii mixte organizație de microfinanțare ”Moldcredit” societate cu răspundere limitată de a introduce în tabelul definitiv al creanțelor societății cu răspundere limitată ”Nectar Expo” a creanței conform contractelor de împrumut nr. 167 din 12 iunie 2013 și nr. 230 din 21 octombrie 2013, cu restituirea pricinii la rejudecare în instanța de insolabilitate Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată.

În rest încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 mai 2016 se menține ca legală și întemeiată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,

Tamara Chișca-Doneva

judecători

Galina Stratulat

Dumitru Mardari